

Normă metodologică

din 30/08/2006

pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și fiinutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, cu modificările și completările ulterioare

[Publicat in MOF nr. 753 - 05/09/2006](#)

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 753 din 05/09/2006

Actul a intrat in vigoare la data de 05 septembrie 2006

CAPITOLUL I

Beneficiarii măsurilor reparatorii

Art. 1. - (1) Beneficiază de măsurile reparatorii prevăzute de **Legea nr. 290/2003** privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și fiinutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării **Tratatului** de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, cu modificările și completările ulterioare, cetățenii români deposedați ca urmare a părăsirii forțate a Basarabiei, Bucovinei de Nord și a fiinutului Herța, precum și ca urmare a celui de-al II-lea Război Mondial și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, precum și moștenitorii legali, până la gradul al IV-lea inclusiv, și moștenitorii testamentari ai persoanelor îndreptățite.

(2) De prevederile Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază persoanele arătate la art. 1 din lege, indiferent de domiciliul sau de reședința acestora.

Art. 2. - (1) Pentru a beneficia de măsurile reparatorii prevăzute de **Legea** nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, persoanele îndreptățite trebuie să facă dovada că au avut în proprietate, la momentul refugului, bunurile pentru care solicită acordarea măsurilor reparatorii.

(2) Beneficiarii prevederilor Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, au obligația să declare pe propria răspundere atât bunurile ale căror compensare și despăgubire le solicită, cât și dacă au beneficiat sau nu de despăgubiri ori de compensații parțiale, în bani sau în natură.

(3) În cazul în care beneficiarii prezentei legi au primit sau urmează să primească în proprietate suprafețe de teren reconstituite potrivit Legii fondului funciar **nr. 18/1991**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legii **nr. 1/2000** pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și ale celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii **nr. 169/1997**, cu modificările și completările ulterioare, aceștia au dreptul la atribuire în natură, despăgubiri sau compensații în baza prezentei legi numai pentru diferența până la limita suprafețelor prevăzute la art. 2 alin. (2) din **Legea nr. 290/2003**, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Cererile sunt însoțite de acte doveditoare certificate de autorități. În situația imposibilității dovedite de a procura aceste acte, cererea se completează cu declarația autentică a petentului, însoțită de declarațiile a cel puțin 2 martori, de asemenea autentificate.

(5) Imposibilitatea de a procura înscrisuri se dovedește prin demersurile efectuate pentru a intra în posesia acestor acte, depunându-se la dosar copii ale corespondenței purtate cu diferite

instituții din România, Ucraina și Republica Moldova, abilitate să producă aceste documente (adeverințe sau certificate de arhivă), precum și traducerea acestora, după caz.

Art. 3. - (1) Se consideră dată a formulării cererii prevăzute la art. 2 data înregistrării cererii la comisiile constituite la instituția prefectului județului respectiv sau a municipiului București, în temeiul art. 6 din Legea [nr. 9/1998](#) privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În situațiile în care cererea prevăzută la alin. (1) este expediată prin poștă, se consideră dată a formulării cererii data înregistrării la oficiul poștal.

Art. 4. - Cererile de despăgubiri respinse prin hotărâri ale comisiilor județene și a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003, pentru motivul nedepunerii în termenul prevăzut la art. 5 din [Legea](#) nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, sunt considerate cereri noi.

CAPITOLUL II

Criteriile și metodologia de evaluare, modalități de acordare a compensațiilor și de stabilire a cuantumului despăgubirilor pentru terenuri agricole și terenuri cu vegetație forestieră

Art. 5. - (1) Pentru terenurile rămase în teritoriile prevăzute la art. 1, foștilor proprietari sau moștenitorilor legali și testamentari ai acestora, astfel cum sunt definiți la art. 1 din [Legea](#) nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, li se pot atribui terenuri de aceeași categorie în județele în care domiciliază, în condițiile Legii nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare, în limita disponibilităților, din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale.

(2) Hotărârile comisiilor teritoriale de aplicare a Legii nr. 290/2003, prin care se stabilește atribuirea în natură a terenurilor, trebuie să conțină date exacte privind amplasamentul acestora (suprafață, vecinătăți, categoria de utilizare) și sunt emise după obținerea aprobării comisiei locale pentru aplicarea legilor fondului funciar din raza unității administrativ-teritoriale din patrimoniul căreia face parte terenul respectiv.

(3) Hotărârile de atribuire în natură a terenurilor, emise de comisiile teritoriale de aplicare a Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, se comunică Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților - Serviciul pentru aplicarea Legii nr. 290/2003, în termen de 10 zile de la data emiterii, în vederea avizării.

(4) Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților - Serviciul pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 avizează hotărârile de atribuire în natură a terenurilor, emise de comisiile teritoriale de aplicare a Legii nr. 290/2003, în termen de 60 de zile de la comunicare.

(5) Pentru a acorda avizul conform, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților - Serviciul pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 poate solicita orice date și relații de la instituțiile statului, în condițiile legii.

(6) Avizul negativ al Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților - Serviciul pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 este motivat.

(7) Punerea în posesie a terenurilor se efectuează de către comisia locală pentru aplicarea legilor fondului funciar din raza unității administrativ-teritoriale din al cărei domeniu privat face parte terenul respectiv, în conformitate cu prevederile Legii nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 6. - Persoanele îndreptățite cărora nu li se pot atribui în natură terenuri de aceeași categorie în județul în care locuiesc beneficiază de despăgubiri sau compensații determinate potrivit prevederilor art. 2 alin. (2) din [Legea](#) nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7. - (1) Persoanele îndreptățite beneficiază, pentru terenurile agricole pe care le-au avut în proprietate în Basarabia, Bucovina de Nord și în fiinutul Herța, de compensații în bani pentru suprafața de teren avută în proprietate, din care se scade, dacă este cazul, suprafața de teren

reconstituită potrivit Legii nr. 18/1991, republicată, cu modificările ulterioare, dar nu mai mult de 50 ha de teren agricol.

(2) Cuantumul compensației se stabilește, pentru fiecare hectar de teren agricol, prin calcularea unei sume raportate la valoarea medie a categoriilor de teren, stabilită prin Hotărârea Guvernului nr. 59/1994 pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 746/1991 privind stabilirea valorii de patrimoniu a terenurilor agricole în vederea aplicării art. 36 și 38 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, actualizată potrivit coeficientului de inflație existent la data stabilirii despăgubirii, raportat la cel stabilit pentru luna martie 1994.

(3) În cazul în care persoanele îndreptățite sunt mai mulți moștenitori ai aceluiași proprietar prevăzut la art. 1, domiciliați în județe diferite:

a) se atribuie în natură terenuri de același gen în fiecare dintre județele în care locuiesc beneficiarii, în funcție de disponibilitățile de teren aflate în domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale respective;

b) dacă nu se pot atribui în natură, în tot sau în parte, terenuri de aceeași categorie în județele în care locuiesc persoanele beneficiare, se acordă despăgubiri sau compensații determinate conform prevederilor alin. (2).

Art. 8. - (1) Persoanele îndreptățite - proprietarii sau moștenitorii acestora, astfel cum sunt definite la art. 1 din **Legea** nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază, pentru terenurile cu vegetație forestieră pe care le-au avut în proprietate în Basarabia, Bucovina de Nord și în fiinutul Herța, de compensații în bani pentru suprafața de teren avută în proprietate, din care se scade, dacă este cazul, suprafața de teren reconstituită potrivit Legii nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legii nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare, dar nu mai mult de 10 ha.

(2) Fiecare hectar de teren cu vegetație forestieră se compensează ca teren agricol clasa 1 de calitate, în condițiile prevederilor art. 7 alin. (2).

CAPITOLUL III

Criterii și metodologia de evaluare și acordare a compensațiilor pentru recoltele neculesc în anul părăsirii forțate a bunurilor

Art. 9. - (1) Pentru cel mult 3 dintre recoltele de grâu, porumb, floarea-soarelui, sfeclă de zahăr, viță-de-vie, in, tutun, mac sau fructe, neculesc în anul părăsirii forțate a bunurilor, la alegerea persoanelor îndreptățite, se acordă o sumă stabilită conform art. 4 din **Legea** nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Suma prevăzută la alin. (1) se calculează în funcție de suprafața cultivată, producția medie la hectar și prețul de achiziție a produselor, publicat de Institutul Național de Statistică pentru anul anterior celui în care se stabilește despăgubirea, pentru fiecare produs dintre cele alese de persoanele îndreptățite.

(3) Suprafața cultivată luată în calcul este cea care rezultă din documentele anexate cererii ca fiind cultivată cu produsul în cauză și neculeasă în anul părăsirii forțate a bunurilor.

(4) Producția medie la hectar luată în calcul este producția medie la hectar în zona pentru care se solicită compensația pentru anul părăsirii forțate a bunurilor sau primul an anterior anului părăsirii forțate a bunurilor referitor la care Institutul Național de Statistică deține date.

CAPITOLUL IV

Criteriile și metodologia de evaluare a despăgubirilor pentru construcțiile cu destinația de locuințe, anexe gospodărești ori pentru alte utilități

Art. 10. - Pentru construcțiile cu destinația de locuințe, anexe gospodărești ori pentru alte utilități se acordă persoanelor îndreptățite despăgubiri bănești determinate în funcție de suprafața construită, materialele folosite și vechimea construcției la data pierderii posesiei.

Art. 11. - Cuantumul despăgubirilor prevăzute la art. 10 se stabilește în conformitate cu prevederile cap. III "Criteriile și metodologia de evaluare a locuințelor, inclusiv a anexelor gospodărești aferente" și ale cap. IV "Criteriile și metodologia de evaluare a construcțiilor cu altă destinație decât cea de locuință și a anexelor gospodărești aferente" din Normele metodologice

pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 753/1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 458 din 30 noiembrie 1998, cu modificările și completările ulterioare, care se aplică în mod corespunzător.

Art. 12. - În suma totală a despăgubirilor pentru construcțiile cu destinația de locuințe, anexe gospodărești ori pentru alte utilități se cuprinde și valoarea terenurilor aferente construcțiilor, respectiv terenul de sub construcție și curtea, care se determină în conformitate cu dispozițiile prevăzute la art. 12 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 753/1998, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 13. - Terenurile intravilane libere de construcții se compensează ca teren aferent locuințelor, în conformitate cu dispozițiile prevăzute la art. 12.

CAPITOLUL V

Organizarea și funcționarea comisiilor

Art. 14. - (1) Aplicarea dispozițiilor Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, și a prezentelor norme metodologice se face de către comisiile constituite la instituția prefectului județului respectiv sau a municipiului București, în temeiul art. 6 alin. (1) și (2) din **Legea** nr. 9/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu prevederile art. 5 și 8 din **Legea** nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Atribuțiile comisiilor prevăzute la alin. (1) sunt cele stabilite prin **Legea** nr. 9/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Legea** nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, și prin normele metodologice adoptate în aplicarea acestora.

Art. 15. - (1) Fiecare membru al comisiilor județene sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 beneficiază de indemnizație pentru fiecare ședință, calculată în raport cu numărul de ore al fiecărei ședințe și, respectiv, cu indemnizația brută stabilită în lei/oră. Indemnizația brută orară se determină prin aplicarea cotei de 20% asupra salariului de bază brut lunar stabilit pentru funcția de secretar general din ministere, raportată la numărul de ore lucrătoare aferent fiecărei luni.

(2) La nivelul unei luni, indemnizația lunară care se acordă fiecărui membru al comisiei nu poate depăși limita prevăzută la art. 20 din **Legea** nr. 40/1991 cu privire la salarizarea Președintelui și Guvernului României, precum și a personalului Președinției, Guvernului și al celorlalte organe ale puterii executive, republicată, cu modificările ulterioare.

(3) Indemnizațiile pentru membrii comisiilor județene sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 sunt plătite prin direcțiile generale ale finanțelor publice județene sau a municipiului București, din sumele prevăzute în bugetul Ministerului Finanțelor Publice la capitolul "Alte servicii publice generale".

(4) Membrii comisiilor au dreptul și la decontarea cheltuielilor de transport și cazare, precum și la o diurnă, în condițiile stabilite pentru salariații unităților bugetare, dacă se impun deplasări în alte localități decât cea în care domiciliază, în vederea desfășurării normale a activității comisiei.

Art. 16. - (1) Pentru evaluarea terenurilor, construcțiilor cu destinația de locuințe, anexe gospodărești ori pentru alte utilități și a terenurilor aferente acestora, comisiile județene sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 desemnează una ori mai multe comisii tehnice de specialitate, după caz, formate din 3 membri, specialiști în expertizări de construcții sau evaluatori funciari, desemnați din cadrul instituțiilor publice, al serviciilor publice deconcentrate sau al consiliilor locale.

(2) Consiliile locale, instituțiile publice sau serviciile publice deconcentrate sunt obligate să delege, la solicitarea comisiei județene sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003, specialiști pentru efectuarea rapoartelor tehnice de evaluare a despăgubirilor.

(3) Rezultatul evaluării se consemnează într-un raport tehnic de evaluare, semnat de toți membrii comisiei tehnice, care se înaintează comisiei județene sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003.

(4) Comisiile tehnice de evaluare sunt obligate să întocmească, să redacteze și să înainteze cu maximă celeritate rapoartele tehnice de evaluare.

(5) Fiecare membru al comisiei tehnice de evaluare beneficiază de o indemnizație calculată în raport cu numărul de ore aferente întocmirii fiecărui raport, stabilită în lei/oră, pe bază de deviz anexat la raportul tehnic de evaluare, aprobat de comisia județeană sau a municipiului București. Indemnizația brută orară se determină prin împărțirea sumei rezultate din aplicarea cotei de 20% asupra salariului de bază brut lunar pentru funcția de secretar general din ministere la numărul de ore lucrătoare aferente fiecărei luni.

(6) Indemnizațiile prevăzute la alin. (5) se impozitează în conformitate cu reglementările în vigoare.

(7) Indemnizațiile pentru membrii comisiilor tehnice sunt plătite prin direcțiile generale ale finanțelor publice județene sau a municipiului București, din sumele prevăzute în bugetul Ministerului Finanțelor Publice la capitolul "Alte servicii publice generale".

Art. 17. - (1) Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților - Serviciul pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 are următoarele atribuții:

a) centralizează hotărârile primite de la comisiile județene sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 și întocmește documentele de plată a despăgubirilor pentru **Legea** nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare;

b) soluționează contestațiile îndreptate împotriva hotărârilor comisiilor județene sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003, prin decizie motivată a vicepreședintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților care coordonează activitatea Serviciului pentru aplicarea Legii nr. 290/2003. Hotărârea se comunică comisiilor județene sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 și solicitanților. În caz de contestație, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților solicită dosarul de la comisia județeană sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003, care are obligația să transmită dosarul hotărârii contestate, în termen de cel mult 15 zile de la primirea solicitării;

c) în vederea soluționării contestațiilor, solicită din oficiu, cu respectarea legii, acte și informații oricărui instituții publice din țară sau din străinătate, persoanelor fizice ori juridice;

d) asigură îndrumarea metodologică a comisiilor județene sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003;

e) avizează hotărârile de atribuire în natură a terenurilor, emise de comisiile teritoriale de aplicare a Legii nr. 290/2003, potrivit prevederilor art. 5;

f) în situația în care constată încălcarea prevederilor legale în vigoare, dispune comisiilor județene sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 reanalizarea actelor administrative emise în aplicarea acestei legi.

(2) Serviciul pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 din cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților este reprezentat în litigiile în care este parte prin compartimentul de specialitate juridică din cadrul Cancelariei Primului-Ministru.

(3) Hotărârile Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților - Serviciul pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 sunt supuse controlului judecătoresc conform prevederilor legale, putând fi atacate, în termen de 30 de zile de la comunicare, la secția de contencios administrativ a tribunalului în raza căruia domiciliază solicitantul.

Modificat de [Hotărâre nr. 57/2008](#) in data de 30 ianuarie 2008

CAPITOLUL VI

Plata despăgubirilor solicitate în baza Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare

Art. 18. - (1) Solicitarea plății se face pe bază de cerere scrisă, adresată către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților - Serviciul pentru aplicarea Legii nr. 290/2003.

(2) Cererea este însoțită de hotărârea comisiei județene sau a municipiului București pentru

aplicarea Legii nr. 290/2003, a Serviciului pentru aplicarea Legii nr. 290/2003, în cazul contestațiilor, sau hotărârea judecătorească definitivă, investită cu formulă executorie, după caz, precum și o copie de pe actul de identitate și dovada deschiderii unui cont la o bancă comercială sau la Casa de Economii și Consemnațiuni - C.E.C. - S.A.; dovada se face prin documentul ștampilat emis de bancă la deschiderea contului, cu specificarea codului IBAN și a sucursalei băncii.

(3) În cazul în care există mai mulți beneficiari sau moștenitori, aceștia transmit, în afara documentelor prevăzute la alin. (2):

a) procură notarială, în original, prin care toți beneficiarii împuternicesc pe unul dintre ei sau o terță persoană să primească plata întregii sume, împreună cu dovada prevăzută la alin. (2) privind contul persoanei desemnate; sau

b) act notarial, în original sau copie legalizată (certificat de moștenitor, contract de partaj voluntar), din care rezultă cotele în care vor fi împărțite despăgubirile între beneficiari.

(4) Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților - Serviciul pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 dispune plata despăgubirilor pe baza documentelor prezentate, prin Direcția generală economică din cadrul Cancelariei Primului-Ministru.

(5) Compensațiile bănești stabilite prin hotărârea comisiei județene ori a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003, a Serviciului pentru aplicarea Legii nr. 290/2003, în cazul contestațiilor, sau hotărârea judecătorească definitivă, investită cu formulă executorie, după caz, se achită beneficiarilor, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație în bugetul de stat, astfel:

a) integral, dacă cuantumul acestora nu depășește 50.000 lei;

b) eșalonat în două tranșe, pe parcursul a 2 ani consecutivi, astfel: 60% în primul an și 40% în anul următor, dacă cuantumul despăgubirilor se încadrează între 50.001 lei și 100.000 lei;

c) eșalonat în două tranșe, pe parcursul a 2 ani consecutivi, astfel: 40% în primul an și 60% în anul următor, dacă cuantumul compensațiilor depășește 100.001 lei.

(6) Suma achitată beneficiarilor în cea de-a doua tranșă se actualizează în raport cu indicele de creștere a prețurilor de consum din ultima lună pentru care acest indice a fost publicat de către Institutul Național de Statistică, față de luna decembrie a anului anterior.